

Nro. 19.

A' FELS. R. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

*Költ Bétsben Pénteken Mártziusnak 7-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

Béts.

Fegyvertármester *B. Kray* a' mult Szeredánna déli 12 orakór, *Bétsből* a' Rénusi Armadához útnak indult. — Ezen nagy Katonának eddig gyűlytött érdemeit, közelébből is egy igen felséges kegyellége és jó tétele által jutalmaztattam meg Felséges Urunk. Báts Vármegyében lévő *Topolya* nevű és mintegy negyedfél száz házakkal álló és 186 ezer Forintot erő helységet nyerve ön Felségétül, 100 ezerét ezen summán ik kegyelmesen el-engedte a' kegyelmes Felség, az arról ízólló *Land-Biletje* által.

Liptay nagy érdemű Cs. Királyi Generális, minekutánna tavaly *Verona* alatt egy kedves fia a' tsatában el-esett volna, a' mult Fébr. 17-dikénn Páduában, vitézi ditsőfféges életét, hofzfszas és fájdalmas betegeskedései után, életének 56-dik esztendejében bé-végezte. Az Aultriai birodalom, egy katonai tálentomokkal fel-ruháztatva volt bátor vitézt vesztett-el benne. A' *Verona* mellett 1799-ben Mártz. 25-dikénn történt tsatában kapott sebéből, mind haláláig ki nem gyógyulhatott volt egészfszen, és ez által is terhesítettett vese-gyuladás és terhes hideglelés béli halálos nyavajája.

Spanyól Ország.

A' Madridi Udvari Ujjságban irattatik, hogy a' Brestti kikötő helyben lévő Spanyol hajós sereg, leg jobb állapotban légyen, és onnét, mihehelyett a' környülállások kivánni fogják, ki fog evezni. BCU Cluj / Central University Library Cluj

Közelébről egy *D. Munos* nevű igen termékeny fejű tudóstól fosztotta meg a' halál *Spanyol* országot; ki is 130 darab, Historiai és azzal lógoros könyveket, sok isméretlen Actákat, és Columbusnak, s Ximenesnek sok orriginális leveleiket, s-több egyéb irásokat is, adott-ki életében.

Brunetti Paschal nevű Spanyol tudós, egy Ballétot (tántzos comédiai játékot) tsinált a' Frantziáknak Egyiptomba való ki-szállásából ilyen nevezet alatt: A' *Bonaparte*' ki-szállása Egyiptomba, és *Alexandriának meg-vétele*. Ezt a' Ballétot a' Spanyol Királyné' neve-napjänn jádzották-el Barcellonában. Most már Frantziára is által fordittatik.

Egyiptom.

Azon kedvetlenségek között, melyekkel a' Frantziáknak az ő Egyiptomi táborozásaikban kellett küzködni, a' főbbek közzé tartozott a' hévség és homok is. A' mi a' hévséget illeti, a' ruhájokat ugyan a' Frantzia katonáknak elég könnyüvé igyekezte tenni Bonaparte, hanem a' homokhoz, 's-nevezetesen az éhséghez, tsak hozzá nem tudta őket úgy szoktatni, mint az Arabsok hozzá vagynak szokva; az éhséget és szomjúságot úgy szenvedí az *Arabs*, mint akár mely ragadozó vad-állat, az Europai ember ellenben, 's-nevezetesen a' Frantzia, leg alább háromször-négyszer jól lakni (jól enni és inni) szeret napjában.

Ezen virtusáikat azonközben az Arabsoknak, a' hadakozás-béli tehetségek által haladják feljül a' Frantziák. De az is igaz, hogy az Arabsok' rosz katonaságát, nagy részint az ő flintájiknak roszhasága okozza. Nékiek az Europaiak vizika' fegyvert, roszhasat vísznek pedig, azért, hogy mind többet nyernek rajta, mind pedig, hogy hamarább romlik, és az után annál hamarább masokat vesznek töllök az Arabsok. Ide járul, hogy, ha egy Arabs-tsoport valahól meg-veretttévén, fegyvereit el-víszti, igen bajos néki ismét a' tenger partról fegyvert vásárolni, hogy az ellenséggel ujra szembe szállhasson. — Közönségesen szollva, ezen környülállások egész Napkeleten igen könnyítik az Europaiaknak a' hadakozást. Egy pár száz Europai katona egy ágyuval, néhány ezer Napkeleti lakos katonaságot meg szalaszthat.

Német Ország.

Kemptenből, Fébr. 16-dikánn: „Ide teg-

nap-előtt Graubundnak határjai felől ágyuzás hallatott. Azt mondják, hogy a' Frantziák egy próbát tettek volna Chur mellett a' Rénusonn való által jövetelre. Az *Allgäui* vidékekenn fekvő feregek, mind meg-mozdultak.

Linczből, azt írják, hogy ott egy *Granat Joseph* nevü kémény-seprő, olyan tűz-oltó maschinát talált légyen fel, a' ~~mely~~ melynek segedelme által akármely ki-gyúlt kémény minden víz nélkül azonnal meg-oltattathatik; kémény-seprőnek jelenléte sem szükséges a' vélle való bánásra, más akár ki bánhat vélle. Hogy ezen jó tulajdonságokkal valóságosan birjon ez a' machina, a' fel találója a' mult éltendőben Okt. 30-dikánn nyilvánóságos próbát tett véle az arra ki-rendeltettek előtt: — „

„Minthogy ez a' machina (igy szoll az Igazgató-szék ~~az~~ ~~iránta~~ ki-adott *Circulárében*) nem csak betsületére szolgál, a' fel-találónak, hanem igen hasznos is, kivánni lehet, hogy minden udvari és paraszt házakhoz, palinka- és ser-főzőkhöz, kastélyokhoz, Kováts-műhelyekhez, helységekhez, és városokhoz, meg-szereztesse; a' mely végre ajánltatik is, &c. Költ Linczben, 28. Decemb. 1799.

Francia Respublika.

Francia országnak Præfecturákra lejendő fel-osztatása, a' Röderer' munkája. A' Departamentomok eddig Kántonok szerént igazgattattak; 7000 ilyen Kántonokra volt fel-osztva az egész Respublika. Azt mondja Röderer, hogy ezekben a' fok Kántonokban sok tanulatlan emberekkellett szükségesképpen bé-tsúfzni, és költségessé tették az adminisztrációt is: melyre nézve most már 398 Districtusok formáltatván, a' Præfecturális

Adminisztráció el fogja az előbbeni hibákat hártani.

A' *Chouáns* had' állapotja, igen summáson így adódhatik elő: — „

„A' *Choudnoknak* magok'-meg-adásáról, minden naponn közelébről való tudósítások érkezek-meg. Egy General *Brünétől* érkezett Kurir, a' *Georges* nevü Chouáns Vezérrel kötött Kapitulatzióról, valóságos tudósítást hozott. Ezen Kapitulatzióban arra kötelezte *Georges* Generál magát; hogy 12 ágyukat és 20 ezer Anglus puskákat kézhez szolgáltat; hogy a' *Morbihan* Departamentomát és a' tenger partnak egy részét a' fegyverből ki-vetkezteti; és ő maga azon a' helyenn fogja lakását venni, a' melyet a' Frantzia országló-lzék nékie ki fog nevezni.

„Ezen történet után a' *Quiberoni* tenger-öbölben tartózkodó, és ott a' hadi készültekért gabonát tserelő, 's-ennek hajókra való rakásával foglalatoskodó, *Anglus* hajós sereg-osztály, onnét a' tengerre el-evezett. Azok a' Chouánok, a' kik az ő *Brüne* Generálissal kötött Kapitulatzió-jokról hírt vittek az Anglus hajóknak, ezektől igen barátságatlanul fogadtattak. Sok kötés vagy bál portékák, a' melyeket az Anglusok már a' partokra ki-raktak volt, a' Republikánusok' kezeikre jutottak.

„A' Chouánok és Gen. *Brüne* között való Kapitulatzió, éppen az előtt való nap' ment tökéletességre, mikor már a' fő ütközet fogott volna el-következni. Gen. *Brüne* éppen recognoscérozni lovagolt volt ki *Murailles* környékéinn, a' hól néki Gen. *Georges* elejébe menvén, kérette, hogy tartsanak egy conferentziát együtt, a' mely is ott a' szabad ég alatt mingyár véghez ment.

Egy órának le-folyta alatt meg-készült a' fel-tételek felett való égyezés. Hanem egézfizen, még ezzel nem állott helyre a' tündeffég.

Azon tárgy felölli, a' mely a' jövő táborozás' következéseire nézve Frantzia ország és Anglia között a' leg nagyobb külömbséget okozhatja, így irt egy Párisi Ujjság Fébr. 12-dikénu: —

„*Anglia* most a' finum arany. által, majd az egész politikai világonn uralkodik. Mindenek ezen sziget' gazdagítására láttatnak meg-egyezeve dolgozni. *Tippa-Saib* maga, tulajdon lakó városa védelmezése közben esik-el, és az ő temérdek kintsei, tronussával együtt, *Angliába* vándorólnak. Ha vagy egy gazdag Spanyol hajó Amerikai arannyal terhelve *Europa* felé evez, már ott termenek az Anglús Fregátok, és el-zsákmányolják. A' mi győzedelmeinknek látható *resultatumai* ellenben még eddig, tsak a' véres zászlók, képek, kéz-írások, mo'j ette könyvek. Az Anglusok minden nap kész pénzél fizetik katanáikat, és mas hatalmasságoknak is nagy hadi Subsidiá-mokat fizetnek, nállunk pedig — *miseria cum aceto!*

A' Frantziák' tanulása' módjának a' falus helyekenn való jövendő béli el-intézésére, az a' plánuma az Országltó széknek, hogy olyan oskolák állittassanak fel, a' melyekben az ifjak úgy formáltattathassanak, hogy annak idejében, Papi, Orvosi, és Békéltető Birói (Friedens-Richter) hármias hivatalt ugyan azon személy el-viselhesen. *Bonaparte* minden rend-tartások között leg jobbnak találta Egyiptomban azt, hogy az Oráculumok gyógyítanak is ítélnek is, az az, hogy a' Papok egyfzersmind Doktorok is.

Valami laistromok jötte nek-ki Párisban, a' me-

lyek azoknak a' votumoknak több- vagy kevesbbségeket hasonlittják öfzfe, a' mellyel a' néhány Frantzia Revolutzió'nális Constitutziók a' votizálás' jussával biró Frantzia hazafiak által el-fogadtattak, vagy visszfa vettek. A' 91-dik béli Constitutzió, a' melynek a' Constitutzió'nális Király volt a' főbb fundamentoma, nem botsáttó-dott volt a' nép' el-fogadása alá. Az 1793-dik bélit, t. i. a' másodikat 11,620, az 1795-dik bélit 49,977, a' mostani Consularis Constitutziót pedig csak 1562 votumok, nem hagyták helybe. Azok a' votizáló jussal biró Frantziák ellenben, a' kik ezt a' mostani Constitutziót helybe hagyták, az 1795-dik béli Constitutzió' helybe-hagyóinak számát 1,955,617 tel, az 1793-dik béli helybe-hagyóinak számát pedig 1,210,080-nal, haladták feljül.

A' Constitutzió'nak el-fogadtatása Fébr. 18-dikán kiáltatott-ki Párisban.

Fébr. 19-dikénn nagy ebédet adott a' Fő Consul, a' más két Consuloknak, a' Ministereknek, és a' három Constitutus Testek', u. m: a' Senatus', Törvényhozó Test', és Tribunátus' Præsesseiknek, *Sieyes, Duval, és Gregoire* hazafiaknak. *Bona-parte Lucian* a' Status-Tanáts' tagjait, *Gen. Murat* pedig és a' fő Consuláris első Adjutáns a' Párisban lévő katonaságot vendegelték-meg. — Ezen vendégségeknek tartására a' fő Consulnak a' *Thuilleria* palotájában való instellátziója adott alkalmatosságot, a' mely is ezenn naponn, szép idő lévén, nagy pompázással ment véghez. A' *Luxemburg* palotából, 40 szekerekenn mentek által a' Thuilleriába a' Consul' kísérei. Előll egy könnyü katona csoport ment; az után a' forma ruhájokba öltözött Státus Tanátsosok és Ministerek' szekerei jöttek; ezeket követte a' Consuláris Gárda' Stábja — utánna a' Consúl hat szürke ló-

val. A' felesége a' Lebrün' ablakaiból nézte a' ceremoniát. Az udvarra érkezvén, lóra ülven Bonaparte, meg-fizemlébe a' Gárdiát. Az után fel ment a' palotába, a' hol már a' más két Consuloktól várattatott, és infellá ta a' Status-Tanátsot. Az az ifju *Mameluk* is jelen volt a' pompánn, a' kit a' Consul magával hozott-el Egyiptomból.

A' fő Consul 22 dikben fogadta-el audentziára a' Diplomatikai v. Követségi testet; és ezt minden hónap alatt két izben tselekelzi.

A' Præfectusok' ki-neveztetése már foly, leg alább irják, hogy munkába vétetődött. A' Maine és Loire Departamentomába *Hedouville*, a' Moselleiba *Colchen*, a' Vienneibe *Cochon*, a' Lyoniba *Dulcet*, az Ille és Vaine Dep ba *Garnier*, a' Sommeibe *Quinette*, a' Nordiba *Richard*, emlegettetnek, hogy ki volnának már-neveztetve.

A' *Heloise*' és *Abeilard*' emlekezeteiknek örökösítésére készült sírhalmok, a' Párisban lévő Fr. Monumentomok' museumába tétetnek által. Az *Abeilard*' hamvai, a' *Saone* partján *Chalon* mellett *St. Marcel* várában nyugodnak, a' hol az ő emlékezetére tétetve lévő készületet, a' le folyt zürzavaros időkben, egy orvos tartotta-meg az oda-lételtől. A' *Heloise*', *Nogentben* vagyon.

Nagy Britannia.

„Tsak a' személyek változtak-meg (igy szoll *Dundas*, a' Frantziákkal való had' folytatásának szükséges voltát a' Parlamentomban vitatván) a' Frantzia Országglók között; a' revoluziós indulat még mind fenn áll ő közöttök; az Országglószek ugyan már most nem Jákobinus; hanem a' revoluziós országglásnak még ma is minden ty

lajdonságai éppen úgy fenn-állanak, mint a' *Roberspier*' idejében."

Pitt Minifler minekutánna azt meg-mutatta volna, hogy nem Anglia, hanem Frantzia ország volt a' meg-támadó fél, az után így izollott: —

„A' Frantziáktól eddig követtetett revoluzió's Systemának ellene nem lehet külömben állani, hanem annak egészfen semmivé való tevése által, vagy leg alább Frantzia ország' egész erejének üressítése által. A' hodoltatásnak v. ország-foglalásnak határ nélkül való kívánása, a' Frantzia revoluziónak minden periodusaiban minden napi foglalatosság volt — ennek kívánásával voltak, *Briffot*, *Roberspier*, *Kewbel*, és *Barras* el-telve — valamint szintén hogy Bonaparte sem kevesebbé üress attól, mint a' többek voltak ő elötte. Az ő hodoltatásflokknak Systemája azonn az elmés principumon fundallatott, hogy Frantzia országnak természet szerént való határjai volnának a' *Rénus* vize és az *Alpes* hegyei. Még sebeiben vérezve, és nagy inségei között is, vagynak a' Frantzia Republikának nagy eszközei arra, hogy szomszédjainak kárt tehessen; ő, mint az emberi nemzetnek ijesztője és ostora, megyen a' maga útján elő-felé, és minden Nemzetekhez vízi magával a' maga bűneinek theatromát. Valameddig tsak az Anglus népnek a' fegyver-fogásra és a' hadakozásra ha tsak valamilyen hathatossága is meg leszen: remélhető-képpen mind addig meg nem fog ő szünni, Frantzia ország' elibe gátat vetni. —

„Bonaparte úgy beszéll vällünk az ő békeséges hajlandóságairól, mint a' melyek már jól ismértetnének. Mi az ő békeesség-ajánlásából által nem láthatjuk azt, hogy ő a' közönséges békeességet projectálná. Ő is az ő elötte volt Cr-

száglók' nyomdokait követi, és magános békesfégekre tzelez. Mi néki azt feleljük, hogy az ő projectomainak el-fogadtatódhatását nem látjuk remélhetőnek lenni; de ezt minden esetben csak úgy értjük, ha Szövetségseink is így értenek.

„A' nélkül, hogy első meg-tagadó válofsunk-ra a' maga bátorságát el-vezttette volna, masodik propát is tefzen, és azt erőfsiti, hogy nem Frantzia ország volt legyen az első meg-tamadó; menti az előtte volt Országglókat; még csak azt sem tselekefszi, hogy azoknak tselekedeteiket hibásnak vallja, és a' közönséges békeffégről sem tefzen még emlekezetet is. —

„Hát mi hitelt adjunk-e' még is az ő békeséges hajlandóságának, és a' mi országunkhoz viseltető jó akaratjának? — Hát el-felejtettük-e' már azt, hogy ő az Auftriával való hadakozásnak bé-rekefsztése után, az ő gyözedelmekkel való meg-rézfegülésében, úgy szóllott a' maga fegyveres seregéhez, mint már jövendő béli Angliai táborhoz; és hogy annak, a' *Thamesis'* partjainn ígért ő az ujj gyözedelmeket? — „El-felejtettük-e', hogy az ő leg bizottabb barátjai *Monge* és *Berthier*, olyan hirt vittenek az ő nevében a' Directoriumhoz, hogy *Anfiriának* meg-gyözése után már semmi egyéb nem volna hátra, hanem csak az, hogy *Anglia* aláztáffék-meg. —

„Nem mondja ő azt (igy szóll *Pitt* Minister) hogy semmi esetben nem botsátkozik alkuba Bonapartéval. Az ujjabb történetek, le-nyomhatják a' fontban a' régibb történetekenn fundáltatott tapasztalásokat. Ha Frantzia országban más maximák vétetnek-fel és követtetnek; ha a' mi Szövetségseink' fegyvereiknek munkáji, meg-tsallják várokozásainkat, ha az a' reménség, hogy az ujj Országgló-szék vilzfzá tetetődheffék, gyen-

gül; egy szóval, ha a' veszedelmek kissébbülni izemléltethetnek: már ekkor én is igérem a' magam és Collégám' (Grenville') nevében, hogy a' történetek' folyamatinak mi is engedni fogunk, és tanítlásainkat azokhoz képeft mérsékelve fogjuk a' Király' elibe terjeszteni. —

„Azt kérdik töllem: reméllem e' én azt, hogy Frantzia országba erőszak által vizfsza lehet tenni a' Királyt? En ezt soha lehetségesnek nem tartottam, soha nem is kívántam: tsak azt reméllem, hogy az egyesült fegyvereknek iparkodásaik által Frantzia ország a' katonai uralkodásnak terhétől neg-szabadittatván, végezetre módja leszen a' maga igazi hajlandóságának ki-nyilatkoztathatására. Annyit lég alább bizonyoson el lehet hinni, hogy Frantzia ország a' maga régi Fejedelnei' lineájoknak elibe nem tesz' egy olyan Országló-széket, a' mely tsak annyit különbözik a' Monárchai Országló-széktől, hogy nem törvényes, nem elég fundamentomos, és nem megkatározott. A' Napnyugoti Departamentomok már ki-nyilatkoztatták, mint itéljenek felölle, és én egész forma szerént erőssítem, hogy ök azt, *Angliának* hozzájok való bé-folyása nélkül tselekedték. Erössíthetem, hogy az a' Napnyugoti Frantzia Departamentomban ki-ütött háboru, egészfzen Angliának kívánsága ellen tsak a' maga heves fel-gyuladása által kezdődött most el, mivelhogy Anglia azt a' maga következéseinek hathatóságára nézve, kedvezőbb alkalmatosságra kívánta volna halasztódni. — „En meg-vallom azt más felöll, hogy a' Royálisták' állapotja, akadályúl szolgál az alkudozásoknak. —

„Azt vetik ellenünk: hogy mi, Párisban és Lillében alkudozásokba botsátkozhattunk volt. Ez igaz; de ez akkor azért eshetett-meg, mivelhogy akkor a' mi régi Finántziai Systemánk nem

volt elegendő arra, hogy a' Frantzia országlo-
széknek akkori öröszakos Finántz Syftemája által
meg-nyittatott hadakozás béli fegedelem kút-
fejéhez hasonló fegedelem kút-füknek meg-nyitha-
tása által, a' tsatázásra ki-állhasson. Előbbször szük-
séges volt, hogy az Anglus nemzet egy hozzáin-
tétetett Hirdetés által, a' hadakozásnak szüksé-
ges volta felöll meg-gyözettesék. Nékünk azon-
közben nem volt tsonka a' mi egyeneslegünk. A'
békeség abban az időben ha veszedelmesnek is,
de még sem olyan veszedelmesnek tetzhetett,
mint egy tsak' közönséges eszközzel és készü-
letekkel folytatott háboru. A' mostani állapot
nem az akkori: most a' hadakozás nekünk tsak
nyereségre nyit utat; és a' Frantziák' fegedelem-
kút-fejeiknek ki-merülése által, minden hónap kö-
zelébb-közébb vezet bennünket, az állandó bé-
keséghez."

A' jövő esztendő béli táborozásra 120,000
mátrozoknak rendelt fizetést a' Parlamentem' Al-
só Háza.

Erdély.

Kolosvárról:

Provinciális Cancellárius Killyéni Ml.gos Székely
Dávid Ur, minekutánna előbb mint Királyi
Tettörző a' Ns. Magyar Tettörzők' seregénél, az
után kevés idő mulva, mint Itélő-Mester a' M. Ki-
rályi Táblánál, az után mint Udvari Tanátos a'
F. Cancelláriánál, és utóljára mint Provinciális
Cancellárius a' Guberniumnál, a' Felséget és a'
Hazát 43 esztendők alatt igaz hívséggel szolgálta
volna, életének 65-dik esztendejében, e' mulandó
világról az örökké tartó életre által költözött.
Máltán sirathatják benne, a' Székely Nemzet egy
valóságos díszét, és a' Király 's-Haza szolgálat-
jára készülő sok Nemes ifjak, egy igaz pártfogó-
jokat és elő-mozdítójokat.

* * *

O d e

Ad Inclytum Provinciæ Szathmar. Magistratum
Dum

Eminentissimo S. R. E. Cardinali Celsissimo
S. R. I. Principi

Josepho e Comit. de Batthyán

Primate Regni Hungariæ

E' vivis erepto

Ad D. III. Febr. Anni 1800.

Lugens Mœrensque Supremum Honorem
Karolini faceret in Templo Piarum Scholarum.

* * *

Viri! gerendis rebus idonei,
Szathmariensi qui scientiâ
Plagæ vetustum tempus auri, **et**
Consiliis revocatis æquis;

Viri gemamus! (si gemitus pii
Laudem merentur) Pannonicæ spei
Fulcrum in ruinam lachrymoso
Interitu cecidisse grandem.

Nam ad summa natus publica cum arduus
Res impediret Pannonicas obex,
Confecit eventu secundo,
Et dubias celer expedivit.

Quot ille fluctus pondere consilii,
Et quot minantes tristitia turbines
Prudens futuri dissipavit
Pacificum revocans serenum!

Sensere celsum pectoris indolem,
Et eminentem magnâ animâ Virum,
Qui congregatos Patriæ inter
Jusque, locumque habuere Patres.

Nam concitatus dum popularium
Ferveret æstus non docilis sequi
Tranquillam, & expertem impotentis
Propositi mediocritatem;

In temperando se medium dabat,
 Et jura Regum, ac Concilii Ordinum
 Dimensus æqua mente, causæ
 Semper erat potioris auctor.
 Arasque custos fidus & abstinens
 Iræ, profanum contra Odium impigre
 Defendit, ut nutans refigat
 Legitimum decus, et nitorem.
 Ac stemma quamvis nobile gloria,
 Solique Princeps Hungarici insula
 Clararet illum, Regiæque
 Gratia blanda foveret Aulæ;
 Non vulgus imum, non humiles domos
 Rejecit unquam, nec sibi spiritus
 De purpura sumsit Latina,
 Cui meritis decus arrogavit
 Dum larga nulli munera denegat,
 Prodestque egenis munifica manu,
 Dum templa ditat, commodisque est
 In populare lucrum sacratis
 Contemptor auri deditus unice;
 Ut hunc saluti Numina publicæ
 Dedisse nostra in sæcla credam
 Tantum animo, meritisque Civem.
 Et literati plena nepotibus
 Tradent merentis laude volumina,
 Quos ære, quos nunquam remisit
 Divitibus recreare donis.
 Tantumne rerum præsidium, ac boni
 Non lugeamus Civis imaginem?
 Natura quam nobis benigna
 Edidit, at fera Parca rupit.
 Imo gementes hanc querimoniam
 Narremus hæredi tenero Urbium,
 Qui posteros vulget per omnes
 Summa sacri benefacta Patris.
 Narremus, - - - At cur facta minoribus
 Dicamus? Uno quæ popularium
 Late feruntur jam ore, nec pars
 Ulla vacat populi querelis.

Auditis? An me funeris illius
 Imago ludit? dum reor intimos
 Pubique singultus, Virisque
 Erumpere, fœmineæque turbæ.
 Respondet Echo montibus editis
 Impacta fletu murmura publico,
 Quando Patrem communem obiisse
 Flet populus resonante planctu.
 Et *Troja* quondam, crediderim, suum
 Minore luctu fleverat *Hectorem*,
 Quo stante res *Teucrum* steterunt
 Incolumes, Superumque templa.
 Et nos superbi Præsule, Civeque,
 Et Patre tanto sensimus *Hungaras*
 Res firmiori collocatas
 In mediis pede stare ventis.
 Ut inter æstus æquoris, et noti
 Immugientis per mare cycladum
 Secura navis ridet iras
 Ortygiæ religata portu.
 Nunc subruto fulcro (o! miserabiles
 Rerum ruinas, ac variam vicem)
 Pendentè fortuna hæsitamus
 Attoniti dubium inter, & spem.
 Quales coloni, cum nigra nubila
 Minantur, hærent ancipites, sata.
 Anne imminens diverberabit
 Grando, operæque boum labores;
 An restitutus pulcher agris dies,
 Servabit almi spem viridem soli,
 Pro qua Diis fecêre vota
 Vere statim veniente primo.
 Sed ille gestis summus honoribus,
 Favore longo Regibus intimus,
 In Patriam, civesque amor,
 Inque hominum genus omnes primus;
 Ille, ille Princeps in tumulum datus
 Jam grande vitæ fert pretium suæ,
 Quando gemunt cives peremptum, hoc
 Vita emitur gemitu perennis.

Nos præter udæ munera lachrymæ,
 Qua roret extremum gelidus cinis,
 Damus supremum munus, & ter
 Puram animam alloquio ciremus,

Joh. Chrysoſtomus Hannulik.

Tudósítás.

A' *Magyar Minervának* 3-dik Kötetje el hagy-
 ta már a' sajtót, 's áll a' következendõ munká-
 ból: *Virág Benedek' Poétai Munkái*. Pesten,
 Trattner Mátyás' betüivel. 1799. — Az átra egy
 nyomtatványnak, már bé-kötve, 40 xr, — Sok-
 kal esmérõslebb a' Szerzõjének nemes izlése, poé-
 tai tüze, 's buzgó hazafisága, hogy sem szüksé-
 ges volna e' munkát hozzászias ditséretekkel aján-
 lani nyelvünk' kedvellõjinek. — Találhatni fog:
 Bétsben: a' *Magyar Hírmondó'* egygyik Kiadó-
 jánál Kerekes Sámuel; Debretzenben: T. Sárvári
 Pál Prof.; Enyeden: T. Benke Mihály Prof.;
 Györött: T. Németh László Prof.; 's Müller Fe-
 rentz Könyvkötõ; Keszthelyen: Földes István
 Könyvkötõ; Kolosváratt: T. Rosenbacher Ferentz
 Prof.; Máros-Vásárhelyett: T. Antal Prof.; Nagy
 Váradon: Varga Márton Prof.; Pápan: Zsóldos
 György Könyvk.; Pesten: Kis István Könyvk.;
 Pétsett: Vitéz Imre Inspector; Pozsonban: Schwai-
 ger András Könyváros; Sopronban: T. Tóth Far-
 kas Director; 's T. Rajts Prof.; Szombathelyett:
 Zsóldos István Könyvk.; Wefzprémben: T. Kis
 Ferentz Professor — Uraknál.